Ügyszám: ABI-568-3/2011/K

Tisztelt […]!

Az Állami Számvevőszék (ÁSz) jelentéseinek nyilvánossága ügyében feltett kérdéseire a válaszom a következő:

Az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény (ÁSztv.) szerint az ÁSz az állam legfőbb pénzügyi ellenőrző szerve, mely általános hatáskörrel végzi az államháztartás ellenőrzését. (1. §) A törvény részletesen szabályozza az ÁSz ellenőrzési feladatait. Ezek egyik fontos területe a helyi önkormányzatok gazdálkodásának, adóztatási tevékenységének, vagyongazdálkodásának ellenőrzése.

Az ÁSz vizsgálati jelentéseinek nyilvánosságáról az ÁSztv. mindössze a következőket tartalmazza:

„18. § (1) Az Állami Számvevőszék elnöke az év során végzett ellenőrzésekről jelentésben tájékoztatja az Országgyűlést. A jelentést nyilvánosságra kell hozni. A nyilvánosságra hozott jelentés nem tartalmazhat minősített adatot, valamint törvény által védett egyéb titkot. A vizsgált magánszemély, jogi személy, gazdálkodó szervezet vagy költségvetési szerv felelős vezetőjének neve és az ellenőrzés során vizsgált tevékenységgel kapcsolatba hozható személyes adata közérdekből nyilvános adat és a jelentésben nyilvánosságra hozható, illetőleg egyéb módon hozzáférhetővé tehető.”

E szabály azonban nem jelenti azt, hogy kizárólag az elnök éves jelentése volna nyilvános. A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) ugyanis ennél sokkal szélesebb körű nyilvánosságot ír elő. A 2. § 4. pontja szerint *„közérdekű adat: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő, valamint a tevékenységére vonatkozó, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől.”*

A közérdekű adatok hozzáférhetővé tételéről pedig a következőket mondja ki:

„19. § (1) Az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy (a továbbiakban együtt: szerv) a feladatkörébe tartozó ügyekben - így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az állami és önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magánszervezetek és -személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan - köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szervek rendszeresen elektronikusan vagy más módon közzéteszik, továbbá erre irányuló igény esetén a 20. § rendelkezései szerint hozzáférhetővé teszik a tevékenységükkel kapcsolatos legfontosabb - így különösen a hatáskörükre, illetékességükre, szervezeti felépítésükre, szakmai tevékenységükre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokukban lévő adatfajtákra és a működésükről szóló jogszabályokra, valamint a gazdálkodásukra vonatkozó - adatokat. A tájékoztatás módját, a vonatkozó adatok körét jogszabály is megállapíthatja.

(3) Az (1) bekezdésben említetteknek lehetővé kell tenniük, hogy a kezelésükben lévő közérdekű adatot bárki megismerhesse, kivéve, ha az adatot törvény alapján az arra jogosult szerv minősítette, illetve ha az nemzetközi szerződésből eredő kötelezettség alapján minősített adat, továbbá, ha a közérdekű adatok nyilvánosságához való jogot - az adatfajták meghatározásával - törvény

a) honvédelmi;

b) nemzetbiztonsági;

c) bűnüldözési vagy bűnmegelőzési;

d) központi pénzügyi vagy devizapolitikai érdekből;

e) külügyi kapcsolatokra, nemzetközi szervezetekkel való kapcsolatokra;

f) bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásra tekintettel

korlátozza."

Az ÁSz eseti vizsgálatairól szóló jelentések tehát főszabály szerint nyilvánosak, azokat a törvény alapján bárki kérésére hozzáférhetővé kell tenni. E nyilvánosság csak nagyon szűk körben – a minősített adatok és a védett személyes adatok esetében – korlátozható. Az Avtv. 19. § (4) bekezdésére tekintettel az ÁSz jelentésben szereplő olyan személyes adatok, amelyek közfeladatot ellátó személyek feladatkörével kapcsolatosak, nem tekinthetőek ilyen védett személyes adatnak, azok tehát bárki által megismerhetők.

A számvevőszéki jelentések nyilvánossága szempontjából nincs annak jelentősége, hogy azokat az ÁSz elnöke vagy más tisztségviselője írta alá.

Végül fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény Mellékletének II/11. pontja szerint a közfeladatot ellátó szervnél végzett alaptevékenységgel kapcsolatos vizsgálatok, ellenőrzések nyilvános megállapításait a vizsgált szerv elektronikusan köteles közzétenni.

Összefoglalva tehát a fentieket: az Állami Számvevőszék az általa lefolytatott ellenőrzések nyomán készült jelentéseket – a törvény által védett adatokat leszámítva – köteles bárki számára hozzáférhetővé tenni, valamint természetesen jogosult kérés nélkül is a honlapján közzétenni. Az ÁSz által ellenőrzött, közfeladatot ellátó szervek pedig kötelesek a jelentést a honlapjukon közzétenni.

A vizsgálatom során Ön jelezte, hogy az Esztergom Város Önkormányzatának gazdálkodásáról szóló jelentést az ÁSz-tól megkapta, ezért ez ügyben további intézkedésre nincs szükség.

Budapest, 2011. március 1.

Üdvözlettel:

Dr. Jóri András